

Radosław Zendrowski

Sprawozdanie z sympozjum z okazji
Jubileuszu ks. prof. dr hab. Helmuta
Jurosa Warszawa, dnia 15 czerwca
1998 r.

Saeculum Christianum : pismo historyczno-społeczne 6/2, 267-269

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Sprawozdanie z sympozjum z okazji Jubileuszu
ks. prof. dr hab. Helmuta Jurosa Warszawa, dnia 15 czerwca 1998 r.**

Dnia 15 czerwca 1998 r. o godz. 11.00 w auli Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Warszawie miała miejsce uroczystość z okazji 65 rocznicy urodzin oraz 40 rocznicy święceń kapłańskich ks. prof. dr hab. Helmuta Jurosa, kuratora kierunku Politologii na Wydziale Kościelnych Nauk Historycznych i Społecznych Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, b. rektora ATK.

Sympozjum otworzył oraz gości przywitał ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski, dziekan Wydziału Kościelnych Nauk Historycznych i Społecznych. Uroczystość została podzielona na dwie części.

W trakcie pierwszej (przedpołudniowej) części zaprezentowano dorobek naukowy Szacownego Jubilata, odczytano listy gratulacyjne z kraju i z zagranicy oraz uroczystość wręczono ks. Jurosovi *Księgę Pamiątkową*.

Rektor ATK, ks. prof. dr hab. Roman Bartnicki odczytał *Słowo Prymasa Polski* („Do zagadnienia Europy i europejskości od wielu lat z wytrawnym namysłem podchodzi dzisiejszy Jubilat, który w wielu swoich naukowych i organizacyjnych przedsięwzięciach głęboko wchodzi w problemy naszego kontynentu. Dziś, kiedy zewsząd mówi się dużo o Europie, Kościół potrzebuje odważnych i praktycznych działań na rzecz prawdziwie zjednoczonej Europy, potrzebuje także mądrych i odpowiedzialnych uczonych katolickich, przypominających wielu społecznosciom europejskim chrześcijańskie korzenie i chrześcijańską tożsamość”).

O korzeniach i pracy naukowej ks. Helmuta Jurosa mówiła w swoim wystąpieniu pt. *Człowiek-Uczony-Europejczyk*, prof. dr hab. Aniela Dylus. „Przez swój imponujący dorobek naukowy: badawczy i organizacyjny oraz ogromną skalę kontaktów naukowych, ks. prof. Helmut Juros cieszy się zasłużonym autorytetem w kraju i za granicą. Wyrazem uznania dla tego dorobku było chociażby nadanie mu godności doktora honoris causa przez Uniwersytet w Bonn [...]. Warto przy tym zauważyć, że całą swą działalność naukową prof. Juros pojmuje jako służbę. Kieruje nim głębokie umiłowanie człowieka i Kościoła. W imię tej miłości wytyka czasem błędy, polemizuje, podejmuje się zadania prostowania błędnych dróg, (co nie zawsze przysparza mu przyjaćciół). Jest bowiem przeświadczony o sensowności tych wysiłków. [...] Wierzy w potencjał przyszłościowy Kościoła”. Na zakończenie pierwszej części uroczystości głos zabrał dostojny Jubilat.

W części drugiej uroczystości (popołudniowej), odbyło się sympozjum naukowe pt. *Europa, zadanie chrześcijańskie*, na wstępie którego mgr Piotr Kaczanowski, asystent ks. prof. Helmuta Jurosa i z-ca Dyrektora Studium Generale Europa, zaprezentował w kilku zdaniach Księgę Pamiątkową, wydaną ku czci Dostojnego Jubilata. Znalazły się w niej nadesłane z okazji Jubileuszu teksty traktujące o dziedzictwie chrześcijańskiej Europy, kulturze polityczno-prawnej, kulturze życia gospodarczego oraz nawiązujące do tzw. kwestii kulturowej Europy, autorstwa wielu znanych i cenionych autorytetów naukowych z Polski i za granicą (J. Balicki, I. Bokwa, I. Dec, A. Dylus, J. Glemp, P. Góralczyk, M. Graczyk, H. Gronkiewicz-Waltz, J. Grosfeld, J. Gründel, J. Hoffmann, M. Honecker, P. Hünermann, J. Isensee, P. Kaczanowski, F. Kampka, J. Kowalski, Z. Kropidłowski, J. Krucina, K. Lehmann, A. Marcol, J. Mariański, D. Mieth, H. Muszyński, J. Nagórny, A. Olechowski, Z. Ossowski, J. Piecuch, J. Piegsa, T. Pieronek, W. Piwowski, J. Pryszmont, A. Rauscher, L. Roos, J. Salij, G. Sauter, H. Skorowski, R. Sobański, H.J. Sobeczko, S. Sowiński, M. Spieker, B. Sutor, A. Szostek, J. Thesing, H. Waldenfels, J. Wolny).

Następnie referat pt. *Urząd w tradycji europejskiej*, wygłosił ks. prof. dr hab. Remigiusz Sobański z ATK („Postawa chrześcijanina, zorientowana na królestwo Boże, nie lekceważy ani nie zaniedbuje świata, lecz jest aktywnym sprawdzeniem się we władarstwie darami i w roli odgrywanej na tym świecie. Chrześcijanin sprawujący urząd sprawdza się jako chrześcijanin profesjonalizmem, cnotami kardynalnymi, miłością i jego wykonywaniem zgodnie z celami, dla których urząd został ustanowiony. Wartość urzędu zależy od jego użyteczności dla dobra wspólnego, moralna jakość jego sprawowania zależy od stopnia zaangażowania się urzędnika w dobro wspólne. Nie bez kozery pojęcie cnót na powrót znalazło się w obiegu politycznym”).

O pojęciu „przestrzeni światopoglądowo neutralnej” mówił z kolei o. prof. dr hab. Jacek Salij z ATK („Owszem, w jakiejś społeczności mogą krzyżować się dwa, czy nawet cztery języki. Da się nawet wyobrazić społeczność głuchoniemych, posługujących się takim lub innym językiem migowym. Ale nie da się wyobrazić społeczności językowo neutralnej. Podobnie jest czymś nie do wyobrażenia, żeby przestrzeń społeczna dała się przemienić w światopoglądową próżnię. Życie społeczne bowiem z natury swojej zakłada jakieś minimum porządku, a ten jest nie do pomyślenia bez aksjologicznych fundamentów”).

Ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego jako następny prelegent wystąpił z wykładem zatytułowanym: *Europa, chrześcijaństwo i kornukopia* („To właśnie Europa stała się bowiem terenem pierwszego procesu ewangelizacji kultury oraz nieodłącznej od niej inkulturacji Ewangelii. Był to proces tak długotrwały i głęboki, że odtąd Europa – jeśli chce pozostać sobą – nie może odejść od swych chrześcijańskich korzeni. Kościół zaś musi budować swój dalszy rozwój doktrynalny i apostołski na tym fundamencie, który ukształtowany został w swoistym,

wielowiekowym i wieloaspektowym dialogu z Europą. Zadomowieni od wieków w chrześcijańsko-europejskim świecie myśli i obyczajów nie uświadamiamy sobie zażwyczaj, jak ogromnego wysiłku wzajemnego zrozumienia i ubogacenia świat ten jest owocem”).

Projekt globalnego etosu stanowił z kolei przedmiot referatu ks. prof. dr hab. Alojzego Marcola z Uniwersytetu Opolskiego („Projekt Weltethos jest fascynującą perspektywą, która nie nabrała jednak jeszcze konkretniejszych kształtów. Ekstrema analizuje się w nim wnikliwie, mniej udane natomiast jest syntetyczne sformułowanie globalnej etycznej alternatywy. Wobec malejącej wszędzie funkcji wielkich religii wątpliwości budzi to oczekiwane, jeśli nie wręcz zakładane przełożenie szkiców etosu globalnego na codzienną praktykę”).

Symposium zakończyło się przemówieniem pt. *Dlaczego biskupi polscy pojechali do Brukseli* bpa prof. dr hab. Tadeusza Pieronka, który omówił przebieg i rezultaty wizyty polskich biskupów w instytucjach Unii Europejskiej w Brukseli w 1998 roku („Wokół duchowych perspektyw zjednoczonej Europy pojawiły się jednak niepokojące pytania, na które trzeba było sobie odpowiedzieć, ponieważ dotyczyły one tożsamości Kościoła, a także tożsamości dziedzictwa i kultury narodowej w zjednoczonej Europie. Wizyta biskupów polskich w Brukseli i bezpośrednia rozmowa z przedstawicielami Unii Europejskiej dawała szansę na wyjaśnienie przynajmniej niektórych wątpliwości. (...) biskupów polskich szczególnie angażowały kwestie, w których Kościół może odegrać właściwą mu rolę. Każde wystąpienie było okazją do dyskusji, zadawania pytań. Pytań tych było wiele i nie omijały one tak trudnych problemów jak np. aborcja, eutanazja, pornografia, relatywizm etyczny. Nie na wszystkie pytania można było uzyskać jednoznaczne odpowiedzi. Wskazywano na to, że projekt przyszłej, zjednoczonej Europy nie jest zamknięty i każdy kraj może wnieść do niego swoje pomysły i idee. Europa jest pluralistyczna politycznie, ale także religijnie. Wiele zależy od siły wyrażającej się ilością głosów, m.in. w Parlamencie Europejskim, o wielu sprawach będą decydowały przyznane mu kompetencje. Kościół katolicki w Polsce może bez wątpienia wzmocnić te tendencje w Unii, które mają wymowę chrześcijańską”).

Organizacją uroczystości zajęli się pracownicy i stypendyści Fundacji ATK pod kierownictwem prof. dr hab. A. Dylus.

Radosław Zendrowski